

Hlavní strana
Titulní strana
Volba prezidenta 2008
Metropole/Praha
Byznys
Svět
Názory
PREZIDENTSKÉ PROJEVY
Zajímavosti
Prezident Klaus
Metropole/Brno
Morava a Slezsko
Orientace
Relax
Relax / gourmet
Relax / cestování
Sport
Sport / ofsajd
Věda
Redakce
Historie LN
Osmičkový archiv
Samizdatové lidovky
Inzerce
Předplatné
LN v zahraničí
Servis centra LN

Datum vydání

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
28	29	30	31	01	02	03
04	05	06	07	08	09	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	01	02

◀ Únor 2008 ▶

Reklama

- Chybí vám slunce? Těšíte se na léto? Proč si tedy už nyní nevybrat dovolenou? A mít se nač těšit! Navíc získáte řadu benefitů, můžete sebou vzít až 2 děti zdarma.

Lidové noviny

inzerce | redakce | historie LN

U nás je les, a nikoli svět

16. února 2008

Laskavý prachatický hejtman nabádá šumavské dřevaře, aby posílali své děti pravidelně do [školy](#). Jednou v zimě přijde nečekaná bouře a šestadvacet dětí se nevrátí domů. Teprve po několika dnech najdou lesní dělníci jejich těla, bílá a mrazem srostlá do ledového houfu. Když mrtvé odvázejí, zastaví se jeden z dřevorubců a stírá sniž z [kříže](#) u cesty. „Aby nás viděl Pán Ježíš...“ vysvětluje.

Povídka Bílý samum je jednou z mnoha, v nichž spisovatel Karel Klostermann (1848-1923) ukazoval těžký život obyvatel Šumavy ne-li Bohu, tedy jistě svým čtenářům. Jako první před nimi otevíral dosud neznámý svět. Když vstupoval do [literatury](#), česká společnost Šumavu právě objevovala. Rozvoj Prahy a jiných měst se opíral o [dřevo](#) ze zdejších schwarzenberských lesů. A odlehlý kraj brzy lákal i návštěvníky. Od 60. [let](#) 19. století přijíždějí letní hosté, pošumavské scenerie se objevují v básních Heydukových a Krásnohorské, v prózách Havlasy, Vlčka, Šmilovského. Šumava přitahuje umělce osamělého života a čistotou přírody, podobně jako o půl století dřívě Máchu či Poláka [Křonoše](#) a o půl století později Neumanna či Olbrachta Podkarpatská Rus.

Pro kulturní veřejnost se stává také dějištěm národního zápasu. Když v roce 1880 začne u Otty vycházet monumentální publikace Čechy, je první svazek věnován právě Šumavě. Jen turistické texty Vrchlického, Nerudy a jiných však odhalují [problém](#) této expanze: Šumava, odedávna součást českého království, je osídlena Němci a nikdo ji neumí přiblížit českému čtenáři.

Klostermann svého času Nabídka, kterou Klostermannovi, autorovi úspěšných črt v německém časopise Politik, učinil v roce 1889 spisovatel Vlček, aby totiž o Šumavě psal česky do jeho Osvěty, tedy přišla právě včas. A souhlas již čtyřicetiletého spisovatele nepřekvapoval. Po otci, významném pošumavském lékaři, pocházel z rozvětveného, na Šumavě po staletí usedlého rodu. Hory důvěrně znal z dětství, z vyprávění příbuzných i z každoročních pobytů. Čtenáři ihned pochopili, že k nim mluví člověk s porozuměním pro tajemný, a přece jejich zkušenosti blízký horský svět. Jeho romány a povídky přijímali vděčně a se zájmem (sebrané spisy dosáhly 38 svazků).

Od počátku oceňovali autora tak zjevně zkušeného: život se neodehrává na bojištích lásky, ta je vždy podružná. Složitější city u něj vůbec nemají místo; vládně nuda a omrzelost. Vydržet další den práce je jediný mravní příkaz. Lidovým čtenářům Klostermannových knih nepřekážel toporný, neobrazný jazyk, stereotypnost zápletky ani naivní morálka. Vždyť ta se shodovala s jejich zkušeností: plnit svou povinnost, snášet únavu a bolest, potom snad bude lépe.

Některé motivy se opakují: muž přežil sněhovou bouři, pád pod vůz, nemoc v cizině. S úlevou usedá u kamen, a ani necítí výčitky své ženy. Doma je dobře, i když je domovem zbořeníště a [lůžkem](#) kupka teplého hnoje. Dobrodružství se odehrávají venku. Na cestách je člověk ohrožen ztrátou orientace, pádem do močálu, zraněním nebo umrznutím. Cesty určují řád života. Stačí připomenout komické obtíže, s nimiž se potýkají hrdinové prvního Klostermannova románu Ze světa lesních samot. Nový myslivecký příručí se musí hned po příjezdu vydat k ševci pro řádné boty, protože v běžných mysliveckých holičích by na Šumavě neobstál. A mladá paní revírníková, přišlá až z Budějovic, je donucena před návštěvou sousedky svléci krinolínu, protože v ní by mezi stromy neprošla.

Neprostopný prales je hlavním soupeřem Klostermannových hrdinů. A také věčné a tísňivé šero pod hustými stromy. „U nás je les, a nikoli svět,“ říká jeden z dřevařů a opravdu - les je nejen vizuální hranici obzoru, brání volnému výhledu a nadechnutí, stejně jako nezávislému činu. Ve srovnání se svobodnými sedláky slavnějšího šumavského spisovatele Adalberta Stiftera (1805-1868) jsou Klostermannovi protagonisté fatálně omezení a utištěni. K vrcholům hor se ani neodvažují.

Před Stifterovými hrdiny se naopak stále otevírají volné výhledy. Pouť jejich lesem je pohodlná, dokonce půvabná. Ti, kdo zabloudili, zase najdou směr. V povídce Žula uváznou za morové epidemie vysoko v horách dvě děti, chlapec a holčička. Celé týdny jdou spolu lesem, pijí vodu z potůčků, živí se medem, ostružinami, jahodami a planými jablky. Přesávají v měkké trávě, až šťastně dorazí k lidem. Dívky se ujmou přibuzní a po letech se pro chlapce vrací jako bohatá nevěsta.

Stifter, asi nejproslulejší představitel literárního *biedermeieru*, promění i divoký les v útulný, domácký svět. Cesta jeho dětí je úplně jiná než cesta dětí v Klostermannově povídce. Ale mylili bychom se, kdybychom ji měli za pohádku. Extrémní krajina vytváří prostor pro extrémní interpretace skutečnosti. Stifterovy prózy vyslovují naději, kterou Klostermannovi hrdinové nikdy nepocítili. A za pomoci naděje dospívají jeho hrdinové k sebevědomým, skutečně lidským soudům - jako mladík v jeho Sentszovském polibku: „Svoboda jako moc rozvíjet v sobě nejvyšší lidskost, neustupující jakémukoli násilí, je největší vnější statek člověka. Správný člověk je osvobozen od všech neřestí srdce a vytvoří si prostor pro tuto svobodu, nebo už nežije. Jinak svobodný být nemůže. To druhé je svoboda zvířete, které se řídí svými pudy.“

Klostermannovy [postavy](#), klečovitě nízké a deformované, k samostatnému úsudku o světě nedorůstají. Prohrávají v boji s přírodou, která je ve své síle a krutosti právě tak neskutečná jako idylická příroda Stifterova. Bývá-li jejich tvůrce přifazován k realistickým autorům, je to snad oprávněné potud, že poučeně popsal práci, zvyky a primitivní mentalitu obyvatel vyhraněného regionu.

Šumavská dramata, loňský výbor z Klostermannových povídek, který sestavil Ondřej Fibich, už titulem odkazují k poučenějšímu čtení Klostermannova díla. Ne že by tu v lidských osudech bylo něco nerealistického. Například udušená pětapadesátiletá žena z povídky Bába, která sama pečie o šest vnoučat - to je přece běžná skutečnost. Lidé

Reklama

Ptejte se osobnosti

Nejsme politická policie

Ptali jste se šéfa protikorupční policie. [další on-line rozhovory](#)

Reklama

Fischer radí Chorvatsko, bus, 7 x plná penze 2500

Počasí

		Kurzovní lístek	
Dnes 2°C		EUR	-0,5% 25,225
		USD	-0,8% 17,193
Zítřa 4°C		GBP	-1,3% 33,730
		SKK	-0,6% 0,764

Reklama

Reklama

